

NBB
NEDERLANDSE
BASKETBALL BOND

NEDERLANDSE BASKETBALL BOND

HANDBOEK ARBITRAGE

SEIZOEN 2022-2023

INHOUD

1.	Inleiding.....	3
1.1	Begripsomschrijvingen en afkortingen.....	3
2.	Nederlandse Basketball Bond - Arbitrage.....	6
2.1	Contactgegevens.....	6
3.	Arbitragehuis.....	8
4.	Eisen aan officials.....	9
4.1	Licentie.....	9
4.2	Kledingvoorschriften.....	10
4.3	Vorbereiding.....	11
4.4	Blessures.....	12
5.	Aanwijzen officials.....	13
5.1	Algemeen.....	13
5.2	Opgave beschikbaarheid.....	14
5.3	Structurele blokkades.....	14
5.4	Incidentele blokkades.....	15
5.5	Kilometervoorkeur.....	15
5.6	Afzeggen en ruilen.....	16
5.7	Blessures.....	16
5.8	Acute verhindering.....	17
5.9	Wedstrijdwijzigingen.....	17
5.10	Niet opkomen.....	17
5.11	Official niet aanwezig.....	18
6.	Vergoedingen.....	19
6.1	Vergoedingen.....	19
6.2	Reizen.....	19
7.	Begeleiden en beoordelen.....	20
7.1	Uitvoeren van begeleidingen/beoordelingen.....	20
7.2	Promotie.....	20
7.3	Degradatie.....	20
7.4	Arbitrage Informatie Systeem (AIS).....	20
7.5	Ref beoordelingen.....	21
8.	Rondom wedstrijden.....	22
8.1	Diskwalificerende fouten.....	22
8.2	Wangedrag.....	23
8.3	Wangedrag wedstrijddeelnemers.....	23
8.4	Wangedrag indirect verbonden personen.....	24
8.5	Wangedrag publiek.....	24
8.6	Gestaakte wedstrijd.....	25
8.7	Vertrouwenscontactpersoon.....	25
9.	Social Media.....	26
10.	Voor verenigingen.....	28
10.1	Leveringsplicht scheidsrechters.....	28
10.2	Wedstrijden op verenigingsnaam.....	29
10.3	Niet voldoen aan de leveringsplicht.....	30
10.4	Scheidsrechterscoördinator.....	30
	Bijlage 1 - Lijst competitieniveaus.....	31
	Bijlage 2: Gedragscode officials van de NBB.....	32

1. INLEIDING

Dit is het Handboek Arbitrage 2022-2023. Dit document is bedoeld voor alle officials die door de NBB worden aangesteld voor wedstrijden en verenigingen.

Het handboek is een aanvulling op het Wedstrijdreglement en alle zaken betreffende officials die in het Wedstrijdreglement niet zijn geregeld, worden in dit handboek benoemd. Waar nodig zijn ook verdere uitwerkingen van het Wedstrijdreglement opgenomen.

Het betreft zowel een aantal procedurele zaken betreffende aanschrijving en begeleiding, maar er worden ook handvatten aan officials gegeven wat te doen in bepaalde situaties.

Niet alle zaken in dit handboek zijn van toepassing op alle scheidsrechters; scheidsrechters met een arbeidscontract (L4+) hebben aanvullende afspraken naast dit handboek om.

Het handboek is vastgesteld door het bestuur van de NBB.

1.1 BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN EN AFKORTINGEN

Begrip en afkorting	Omschrijving
Aangeschreven scheidsrechter	Een scheidsrechter die door de NBB is aangeschreven voor een wedstrijd.
Aanvoerder	De aanvoerder is een speler die door de hoofdcoach is aangewezen om het team te vertegenwoordigen. Bij wedstrijden van de U16 en jonger worden de taken van de aanvoerder waargenomen door de hoofdcoach.
Afdelingscompetitie	Alle wedstrijden die worden gespeeld en georganiseerd in de afdelingen (t.w. Noord, Oost, Zuid, West en Noord-Holland).
Afdelingsniveau	Wedstrijden waarbij de scheidsrechters worden aangesteld door de afdelingsplanner(s).
Arbitragehuis	Naamgeving voor de structuur die gehanteerd wordt op het gebied van arbitrage.
BNXT League	De Mannen Eredivisie competitie, een competitie met de Belgische Mannen Eredivisie.
Commissaris	Een persoon die controleert of de aangeschreven tafelfunctionarissen hun taak correct en onafhankelijk vervullen en die scheidsrechters in een probleemloze voortgang van de wedstrijd ondersteunt.
Commissie van Beroep (CvB)	Commissie bij wie beroep kan worden ingesteld tegen een bepaalde beslissing.
Coördinator arbitrage	Een NBB medewerker eindverantwoordelijk voor het beleid en uitvoering van de arbitragezaken binnen een discipline (5-5, 3x3, rolstoel).
Diplomascheidsrechter Niet Opkomen (DNO)	Wanneer een op verenigingsnaam aangeschreven scheidsrechter niet bij een wedstrijd aanwezig is, niet over het vereiste diploma beschikt en/of niet correct vermeld is op het scoreformulier.

Fédération Internationale de Basketball (FIBA)	De internationale basketball bond
Gedragscode officials	Gedragsregels voor officials.
International Wheelchair Basketball Federation (IWBF)	De internationale rolstoelbasketbal bond
Kwalificatie Structuur Sport (KSS)	Een samenhangend geheel van kwalificatieprofielen voor trainer-coaches, instructeurs, officials en opleiders. De kwalificatiestructuur geeft op vijf verschillende niveaus aan welke competenties deelnemers na afloop van hun opleiding bezitten.
Landelijke competitie	Alle wedstrijden die worden gespeeld en georganiseerd op landelijk niveau (t.w. van eredivisie t/m tweede divisie).
Landelijk niveau	Wedstrijden waarbij de scheidsrechters worden aangesteld door de landelijke planner.
Licentie	Licentie die een official nodig heeft om wedstrijden op een bepaald niveau binnen de competities van de NBB te mogen fluiten of begeleiden.
Medewerker arbitrage	Een NBB-bureaumedewerker eindverantwoordelijk voor de dagelijkse coördinatie van de arbitragezaken binnen een discipline (5-5, 3x3, rolstoel).
mobiel Digitaal Wedstrijd Formulier (mDWF)	Het digitale scoreformulier waarmee alle gebeurtenissen zoals scores en fouten tijdens een wedstrijd worden bijgehouden.
Nederlandse Basketball Bond (NBB)	De bond die in Nederland verantwoordelijk is voor het organiseren van basketball.
National FIBA Instructor (NFI)	Een door FIBA opgeleide persoon verantwoordelijk voor de instructie en opleiding van officials. Tevens contactpersoon tussen FIBA en de NBB ten aanzien van arbitrage.
Niet Opkomen (scheidsrechter) (NO)	Wanneer een op persoonlijke naam aangeschreven scheidsrechter niet bij een wedstrijd aanwezig is of niet correct vermeld is op het scoreformulier.
Official	Een persoon die met de leiding of begeleiding van een wedstrijd belast is. In het basketball zijn dit een commissaris, scheidsrechter en tafelfunctionarissen.
Scheidsrechter coördinator (SC)	Een contactpersoon tussen de vereniging, de NBB en de scheidsrechters en tevens verantwoordelijk voor het opleiden van de verenigingsscheidsrechters alsmede het werven en behouden van de scheidsrechters die voor de vereniging fluiten.
Sportlink	Het automatiseringssysteem van de NBB
Tafelfunctionarissen	Functionarissen die een administratieve taak uitvoeren tijdens een wedstrijd: een scorer, een assistent-scorer, een timer en een schotklok operator.

Tucht- en Geschillen Commissie (TGC)	Deze commissie beoordeelt en beslist alle strafbare feiten waarvoor een aanklacht is ingediend en verzorgt tevens de geschillenbeslechting tussen bijvoorbeeld leden en de bond.
Verenigingsniveau	Wedstrijden waarbij de scheidsrechters worden aangesteld door de vereniging.
Women's Basketball League (WBL)	De Vrouwen Eredivisie competitie

2. NEDERLANDSE BASKETBALL BOND - ARBITRAGE

2.1 CONTACTGEGEVENS

Gegevens NBB

Kelvinbaan 48, Nieuwegein

Telefoon: 030 20 20 120

www.basketball.nl

NBB team Arbitrage

Naam	Functie	Contact
Mette van Kruijsbergen	Medewerker Arbitrage	arbitrage@basketball.nl 030 20 20 142
Bob Mans	Medewerker Arbitrage afdelingen	arbitrage.west@basketball.nl 030 20 20 132
Miriam Breedveld	Medewerker Arbitrage afdelingen	miriam.breedveld@basketball.nl 030 20 20 117
Antio Sinterniklaas	Coördinator Arbitrage	antio.sinterniklaas@basketball.nl 030 20 20 135

Experts

Naam	Expertise
Theo Vriezen	Beoordelingen
Edith Oudshoorn	3x3 basketball
Edwin Wallaart	National FIBA instructor 5-5, Rolstoelbasketbal
Michel Zegwaard	Coaching scheidsrechters, Commissarissen

Arbitrage Adviseurs Afdelingen

Afdeling	Contactpersoon	Contact
Noord	Vincent Luiken	herplanner.noord@basketball.nl
Oost	Roel Pelsinger	pelsinge@kpnmail.nl
Zuid	Frank van Stiphout	
West	Marco van Apeldoorn	herplanner.west@basketball.nl
Noord-Holland	Vacant	miriam.breedveld@basketball.nl

Planners en Herplanners

Taak	Verantwoordelijke	Contact
Planners		
Planner landelijk 5-5	Mette van Kruijsbergen	arbitrage@basketball.nl 030 20 20 142
Planner 3x3	Mette van Kruijsbergen	arbitrage@basketball.nl 030 20 20 142
Planner rolstoel	Mette van Kruijsbergen	arbitrage@basketball.nl 030 20 20 142
Planner afdeling Noord	Bob Mans	arbitrage.west@basketball.nl 030 20 20 132

Planner afdeling Oost	Bob Mans	arbitrage.west@basketball.nl 030 20 20 132
Planner afdeling Zuid	Miriam Breedveld	miriam.breedveld@basketball.nl 030 20 20 117
Planner afdeling West	Bob Mans	arbitrage.west@basketball.nl 030 20 20 132
Planner afdeling Noord-Holland	Miriam Breedveld	arbitrage.nh@basketball.nl 030 20 20 117
Herplanners voor laatste moment mutaties (vanaf vrijdag 15.00 uur voor mutaties weekend erop)		
Herplanner landelijk 5-5	Els Verheem-Nijboer	herplanner@basketball.nl 06 1695 3620
Herplanner afdeling Noord	Vincent Luiken	herplanner.noord@basketball.nl 06-14249257
Herplanner afdeling Oost	Marcel Sas	herplanner.oost@basketball.nl 06-48458358
Herplanner afdeling Zuid	Els Verheem-Nijboer	herplanner@basketball.nl 06 1695 3620
Herplanner afdeling West	Marco van Apeldoorn	Herplanner.west@basketball.nl 06 3080 5814
Herplanner afdeling Noord-Holland	Els Verheem-Nijboer	herplanner@basketball.nl 06 1695 3620

Talentcoaches Arbitrage Afdelingen

Afdeling	Contactpersoon	
Noord	Ben Wiersema	
Oost	Bert de Wit	
Zuid	Marc Deegens	
West	Vacant	
Noord-Holland	Vacant	

Begeleiders Arbitrage Afdelingen

Afdeling	Contactpersoon	
Noord	Ben Wiersema	
Oost	Walter Burghout	
Zuid	Erik Heerkens	
West	Bert Koot Rob Hoogervorst	
Noord-Holland	Vacant	

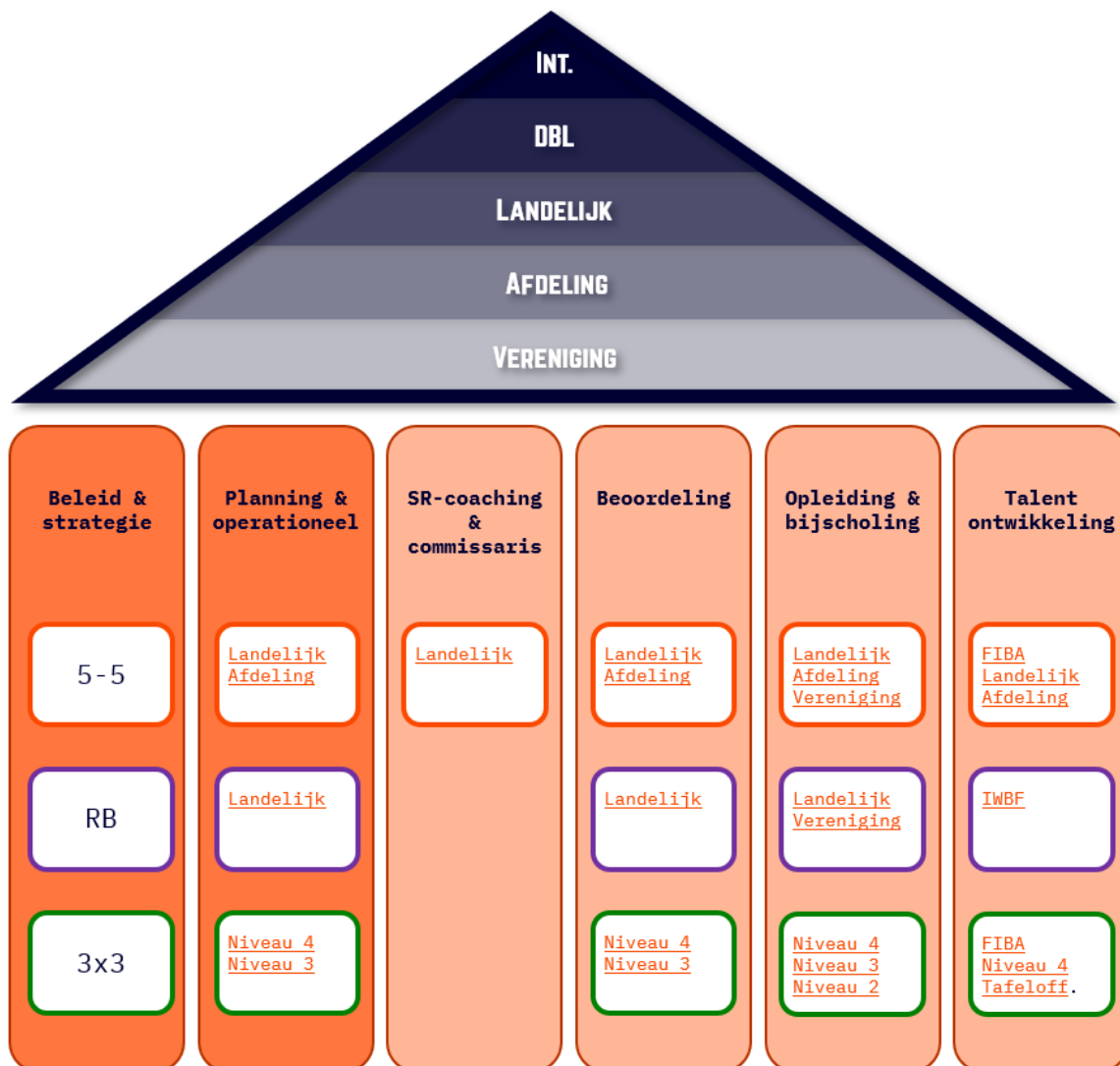
3. ARBITRAGEHUIS

Dit Handboek Arbitrage is gebaseerd op de uitgangspunten van het Arbitragehuis. Dit huis is opgebouwd volgens de Kwalificatie Structuur Sport (KSS), zoals vastgesteld door NOC*NSF. Daarin worden verschillende niveaus onderscheiden. Per niveau zijn vereiste competenties, bijbehorende verantwoordelijkheden en beheersingscriteria omschreven (kwalificatieprofielen).

Alle competities in Nederland zijn gekoppeld aan een bepaald scheidsrechterniveau. In het Arbitragehuis is per niveau beschreven wie verantwoordelijk is voor planning, begeleiding, opleiding, bijscholing, etc.

Niveau 2	vereniging
Niveau 3	afdeling
Niveau 4	landelijk
Niveau 4+	top
Niveau 5	internationaal

De scheidsrechteropleidingen en de licentiestructuur verwijzen naar deze niveaus. Het model van het Arbitragehuis is hieronder grafisch weergegeven:

ARBITRAGEHUIS

4. EISEN AAN OFFICIALS

4.1 LICENTIE

Om actief te kunnen zijn op landelijk - of afdelingsniveau dient een official in het bezit te zijn van een licentie. Alle voorwaarden omtrent licenties staan in het separate document "Licentiebeleid Scheidsrechters en Commissarissen".

In Nederland bestaan de volgende licenties in de door de NBB aangeschreven competities:

Licentie 5-5	Omschrijving
Licentie 3 (L3)	Hiermee mag een scheidsrechter fluiten op maximaal afdeling niveau.
Licentie 4 (L4)	Hiermee mag een scheidsrechter fluiten op maximaal landelijk niveau, behalve Mannen Senioren Eredivisie.
Licentie 4+ (L4+)	Met deze licentie mag een scheidsrechter fluiten op maximaal Mannen Senioren Eredivisie en BNXT League niveau.
Licentie 5 (L5)	Hiermee mag een scheidsrechter fluiten op maximaal FIBA-niveau. Het verstrekken van een niveau 5 licentie valt buiten de verantwoordelijkheid van de NBB.

Licentie Rolstoel	Omschrijving
Licentie RB3 (LRB3)	Hiermee mag een scheidsrechter rolstoelbasketbal fluiten op maximaal toernooidivisie-niveau.
Licentie RB4 (LRB4)	Hiermee mag een scheidsrechter rolstoelbasketbal fluiten op maximaal Eredivisie-niveau.
Licentie RB5 (LRB5)	Hiermee mag een scheidsrechter rolstoelbasketbal fluiten op max. IWBF-niveau. Het verstrekken van een niveau 5 licentie valt buiten de verantwoordelijkheid van de NBB.

Licentie 3x3	Omschrijving
Licentie 3x3 3 (LX3)	Hiermee mag een scheidsrechter 3x3 basketball fluiten maximaal op niveau Mannen U15 en Vrouwen U18.
Licentie 3x3 4 (LX4)	Hiermee mag een scheidsrechter 3x3 basketball fluiten maximaal op niveau Mannen Senioren en Vrouwen Elite.
Licentie 3x3 4+ (LX4+)	Hiermee mag een scheidsrechter 3x3 basketball fluiten maximaal op niveau Mannen Elite.
Licentie 3x3 5 (LX5)	Hiermee mag een scheidsrechter 3x3 basketball fluiten maximaal op FIBA-niveau. Het verstrekken van een niveau 5 licentie valt buiten de verantwoordelijkheid van de NBB.

Licentie Commissaris	Omschrijving
Licentie C4+ (LC4+)	Hiermee mag een commissaris op maximaal Mannen Eredivisie niveau werken als commissaris.
Licentie C5 (LC5)	Hiermee mag een commissaris op maximaal FIBA niveau werken als commissaris. Het verstrekken van een niveau 5 licentie valt buiten de verantwoordelijkheid van de NBB.

Scheidsrechterlicenties worden afgegeven vanaf niveau 3.

4.1.1 EISEN DIPLOMASCHEIDSRECHTER

De afgelopen twee seizoenen heeft een pilot voor de leveringsplicht scheidsrechters plaatgevonden. In deze pilot was het mogelijk om wedstrijden aangewezen te krijgen op verenigingsnaam. De vereniging kon vervolgens zelf een scheidsrechter aanwijzen voor deze wedstrijd. Deze scheidsrechters worden diploma 3 scheidsrechters genoemd.

Deze diploma 3 scheidsrechters hoeven geen licentie te halen. De scheidsrechters dienen minimaal een diploma niveau 3 (BS3 of E-diploma) te hebben. Scheidsrechters in opleiding voor de opleiding BS3 mogen niet worden ingezet als diploma 3 scheidsrechters.

De pilot wordt met ingang van seizoen 2022-2023 ingebed als methode om te voldoen aan de leveringsplicht.

4.2 KLEDINGVOORSCHRIFTEN

4.2.1 KLEDING RONDOM DE WEDSTRIJD

Een door de NBB aangeschreven official (op eigen naam of verenigingsnaam) is een vertegenwoordiger van de NBB. De kleding dient hieraan te worden aangepast. Dit betekent dat van een official wordt verwacht dat zijn kledingkeuze representatief is en neutraal (bijvoorbeeld geen clubuitingen). Een colbert of net jasje heeft de voorkeur.

4.2.2 KLEDING TIJDENS DE WEDSTRIJD

Scheidsrechters die worden aangeschreven door de NBB (op eigen naam of verenigingsnaam) worden geacht om in het voorgeschreven, uniforme tenue te fluiten:

- > Zwarte pantalon;
- > Zwarte sportschoenen;
- > Oranje shirt

Wanneer een team in vrijwel dezelfde kleur als de scheidsrechters speelt, fluiten de scheidsrechters in het grijze shirt. De scheidsrechters fluiten als team altijd in hetzelfde kleur shirt.

Scheidsrechters die worden aangeschreven door de planner 3x3 worden geacht om in het uniforme tenue te fluiten, zoals voorgeschreven door de NBB:

- > Zwarte korte broek;
- > Zwarte sportschoenen;
- > Grijs shirt

4.3 VOORBEREIDING

4.3.1 AANWEZIGHEID

Een goede en rustige voorbereiding is belangrijk voor een official.

Procedure

- 1) Officials bij wedstrijden op landelijk niveau (niveau 4) dienen minimaal één uur voorafgaand aan de wedstrijd aanwezig te zijn. Scheidsrechters in de aangeschreven klassen op afdelingsniveau (niveau 3) dienen minimaal 45 minuten voorafgaand aan de wedstrijd aanwezig te zijn.
- 2) In overleg tussen beide scheidsrechters zal de meeste ervaren scheidsrechter of anders de oudste van de twee, als hoofdscheidsrechter worden aangewezen. Dit geldt niet voor wedstrijden waar met 3 scheidsrechters wordt gefloten.
- 3) De eerstgenoemde in het programma neemt ruim voor de wedstrijd contact op met de collega-official(s). Er dient voorafgaand aan de wedstrijd contact te zijn geweest tussen de officials. Als een collega niet reageert, dan kan hulp van de betreffende planner en/of medewerker arbitrage worden ingeroepen.
- 4) De hoofdscheidsrechter neemt het initiatief tot een voorbespreking.
- 5) De hoofdscheidsrechter en/of commissaris kijkt of alle wedstrijdbenodigheden correct zijn.
- 6) De hoofdscheidsrechter is verantwoordelijk voor de captains meeting, indien gewenst.
- 7) De hoofdscheidsrechter fluit zes minuten voor de wedstrijd voor line-up.
- 8) Na de line-up zijn er nog drie minuten wedstrijdvoorbereiding voor de teams.

Voor het fluiten van toernooien gelden mogelijk afwijkende voorschriften.

4.3.2 TAFELFUNCTIONARISSEN

Bij iedere wedstrijd dienen Tafelfunctionarissen aanwezig te zijn. Deze mensen assisteren de scheidsrechters in het correcte administratieve verloop van de wedstrijd.

Procedure

- 1) De scheidsrechter / commissaris instrueert vooraf de tafelfunctionarissen. Wanneer de tafelfunctionarissen niet bekwaam zijn kan de hoofdscheidsrechter (eventueel op advies van een commissaris) verzoeken om andere tafelfunctionarissen. Een alternatief is om een extra persoon toe te staan zodat de aanwezigen het leren.
- 2) De scheidsrechters / commissaris houden het eerste kwart de tafelfunctionarissen goed in de gaten. Wanneer zaken niet goed gaan, grijpen ze in.
- 3) Wanneer een tafelfunctionaris niet functioneert, dan kan de hoofdscheidsrechter deze persoon wegsturen en verzoeken om een nieuwe tafelfunctionaris. Het is de taak van het thuisspelende team om aan dit verzoek te voldoen.
- 4) De tafelfunctionarissen dienen neutraal te zijn en mogen dan ook geen commentaar hebben of één van beide teams aanmoedigen.
- 5) Alcohol achter de wedstrijdtafel is tijdens de wedstrijd niet toegestaan. Eten en drinken kan wel, wanneer dit niet storend is voor het verloop van de wedstrijd.
- 6) Mobiele telefoons zijn tijdens de wedstrijd niet toegestaan.

4.3.3 NIET AANWEZIG ZIJN TAFELFUNCTIONARISSEN

De thuisspelende vereniging is verantwoordelijk voor het aanstellen van de tafelfunctionarissen en dient ervoor te zorgen dat zij op tijd aanwezig zijn.

Procedure

- 1) Voor 5-5- en rolstoelbasketbalwedstrijden met aangeschreven scheidsrechters dienen gedurende de hele wedstrijd minimaal drie tafelfunctionarissen aanwezig te zijn.
- 2) Tafelfunctionarissen moeten minimaal tien minuten voor de wedstrijd aanwezig zijn achter de wedstrijdtafel. Hierdoor is er voldoende tijd om hen te instrueren. Voor de Mannen en Vrouwen eredivisie geldt minimaal 20 minuten voor aanvang van de wedstrijd.
- 3) Wanneer tafelfunctionarissen tien minuten van tevoren nog niet aanwezig zijn, dan gaan de wedstrijdvoorbereiding, captainsmeeting en de line-up gewoon door.
- 4) Laat de tijd stilstaan op drie minuten totdat de tafelfunctionarissen aanwezig zijn. Spreek de thuisspelende aanvoerder hierbij aan op de verantwoordelijkheid van zijn vereniging.
- 5) Wanneer de tafelfunctionarissen aanwezig en geïnstrueerd zijn, starten de laatste drie minuten voor de wedstrijd.
- 6) Als er vijf minuten na het officiële begintijdstip nog geen volledige bezetting van tafelfunctionarissen is, dan wordt de wedstrijd niet meer gestart.

4.4 BLESSURES

Spelers, coaches en supporters hebben recht op een fitte scheidsrechter. Indien een scheidsrechter geblesseerd is, wordt verwacht dat er niet door hem wordt gefloten. Scheidsrechters die voorafgaand aan de wedstrijd of tijdens de wedstrijd geblesseerd raken, moeten voor zichzelf goed de afweging maken of het verantwoord is dat de wedstrijd toch door hen wordt gefloten. In het eigen belang vanwege het mogelijk vergroten van de lichamelijke schade, maar zeker ook in het belang van de wedstrijd.

Op het moment dat een scheidsrechter ervoor kiest de wedstrijd toch te fluiten, wordt mogelijk een risico genomen dat de blessure verergert en dat een prestatie wordt geleverd die wellicht minder is dan normaal. Mocht er een beoordelaar aanwezig zijn, dan is de aanwezigheid van een blessure ook geen excuus voor een eventuele mindere prestatie.

Voor het proces van afmelden in verband met een blessure zie 5.7.

5. AANWIJZEN OFFICIALS

5.1 ALGEMEEN

De NBB is verantwoordelijk voor het aanschrijven van officials in de landelijke divisies, alsmede de senioren eerste klasse afdeling. Ook worden er divisies en/of klassen door de NBB aangeschreven op verenigingsnaam. Op alle overige afdelingsniveaus worden twee scheidsrechters aangewezen door de thuisspelende vereniging.

Bij aanvang van het seizoen wordt gekeken hoeveel landelijke en afdelingsscheidsrechters er zijn. Afhankelijk van de beschikbare totalen wordt bekeken welke competities worden ingepland met L4-scheidsrechters, welke met L3-scheidsrechters en welke competities op verenigingsnaam worden aangeschreven. Hierbij is het streven dat onderstaande wedstrijd niveaus worden gefloten door scheidsrechters met minimaal de aangegeven licentie:

5-5 basketball	Mannen Senioren	Vrouwen Senioren	Jeugd U18 t/m U22	Jeugd U10 t/m U16
Eredivisie	L4+	L4	L3	L3
Promotiedivisie	L4	L3	-	-
Eerste Divisie	L4	L3	-	-
Tweede Divisie	L3	L3	L3	L3
Afdeling 1 ^e klasse	L3	L3	-	-
Afdeling 2 ^e klasse	-	-	-	-
Enzovoorts	-	-	-	-

* Daar waar geen L3 of L4 scheidsrechter beschikbaar is, worden de wedstrijden bemest met minimaal diploma 3 scheidsrechters.

Om te mogen fluiten op verenigingsniveau volstaat een niveau 2 diploma (F- of BS2-diploma) en is geen licentie noodzakelijk. Op verenigingsniveau is het toegestaan om één scheidsrechter in opleiding voor BS2 (bij de NBB geregistreerd voor de duur van de opleiding) en één bevoegde scheidsrechter (in bezit van minimaal niveau 2 diploma) te laten fluiten.

In de afdelingsklassen U14 en lager is het tevens toegestaan om één bevoegde scheidsrechter (in het bezit van minimaal niveau 2 diploma) te laten fluiten, die minimaal 18 jaar of ouder is.

In het rolstoelbasketbal en 3x3 basketball is het streven dat onderstaande wedstrijd niveaus worden gefloten door scheidsrechters met minimaal de licentie:

Rolstoel	Senioren	Jeugd
Eredivisie	RB4	-
Toernooidivisie	RB3	RB3

3x3 basketball	Mannen Senioren	Vrouwen Senioren	Mannen Jeugd t/m U15	Vrouwen Jeugd t/m U18
Elite	LX4+	LX4	-	-
Regulier	LX4	LX4	LX3	LX3

Commissarissen worden ingezet bij de BNXT League, enkele bekerfinales en in diverse play-off series.

Aanwijzing vindt plaats via de Sportlink app. Wanneer officials geen toegang hebben tot Sportlink, kunnen zij informatie inwinnen en hun blokkades opgeven bij de medewerker arbitrage op het bureau.

Het conceptprogramma wordt normaliter uiterlijk twee weken voor de eerste wedstrijd gepubliceerd door de NBB.

Voor het aanwijzen van scheidsrechters op toernooien gelden afwijkende richtlijnen.

5.2 OPGAVE BESCHIKBAARHEID

Een official die door de NBB wordt aangeschreven dient voorafgaand aan het nieuwe seizoen zijn blokkades (niet beschikbaar zijn) aan te geven. Met deze blokkades wordt rekening gehouden bij de planning van de officials. Bij de blokkades worden structurele en incidentele blokkades onderscheiden.

Voor aanschrijvingen die op verenigingsnaam worden gedaan is het niet mogelijk om blokkades aan te geven.

5.3 STRUCTURELE BLOKKADES

Structurele blokkades zijn blokkades waarbij het vooraf duidelijk is wanneer er geen beschikbaarheid is. Dit kunnen vaste tijdsblokken in een week zijn of een blokkade wanneer een bepaald team een wedstrijd speelt. Om voldoende beschikbaar te zijn, is er een maximum gesteld aan de structurele blokkades, afhankelijk van de inzet van een scheidsrechter:

Voor een 100%-scheidsrechter:

- > Eén tijdsblok, of
- > Eén team spelen dan wel coachen

Voor een 60%-scheidsrechter:

- > Twee tijdsblokken, waarvan maximaal één op zaterdag, of
- > Eén team (ook op landelijk niveau) spelen dan wel coachen

De tijdsblokken (aanvangstijdstippen) zijn als volgt bepaald:

- > Maandagen t/m donderdagen | deze leveren geen beperkingen op
- > Vrijdagen: 19:00 – 21:15
- > Zaterdagen: 10:00 – 17:00
- > Zaterdagen: 17:00 – 21:15
- > Zondagen: 10:00 – 21:00

Structurele blokkades dienen door de licentiescheidsrechter in Sportlink te worden ingevoerd, voorafgaand aan het seizoen. De scheidsrechters krijgen hiervoor instructies toegestuurd voor de start van de competitie.

Het is mogelijk om structurele blokkades tijdens het seizoen te wijzigen, wanneer dit geen gevolgen heeft voor het beschikbaarheidspercentage. Dit geldt zowel voor tijdsblokken als voor een team waarin een scheidsrechter speelt. Dit kan doorgegeven worden via de medewerker arbitrage op het bureau.

5.4 INCIDENTELE BLOKKADES

Buiten de structurele blokkades om kunnen officials ook incidentele blokkades opgeven, wanneer zij op een specifieke dag of specifiek tijdstip niet beschikbaar zijn.

Procedure

- 1) Officials geven de blokkades aan in Sportlink als verhindering. In Sportlink dient per dag de beschikbaarheid te worden aangegeven in tijd!
- 2) Een wedstrijd kan enkel gepland worden wanneer de gehele speeltijd van een wedstrijd niet geblokkeerd is door een official. Voor een basketbalwedstrijd in de landelijke divisies wordt 120 minuten gerekend, voor de senioren eerste klassen en Rolstoel Eredivisie wordt 105 minuten gerekend. Dit betekent dat wanneer een official een verhindering heeft vanaf 16:00 uur, de official kan worden aangewezen voor een wedstrijd in de landelijke divisie met een aanvangstijdstip van voor 13:59 uur.
- 3) Officials dienen bij het opgeven van verhinderingen zelf rekening te houden met de reistijd van de activiteit.
- 4) Officials kunnen hun blokkades aangeven en wijzigen tot de gepubliceerde blokkadedatum voor de start van het nieuwe programma. Er is een jaarlijks planningsschema dat uniform wordt gebruikt door de planners.
- 5) Officials voeren blokkades ook in bij stages, clinics, bijscholingen en overige bijeenkomsten. Dit in verband met het automatisch plannen door Sportlink.
- 6) De planners gaan uit van volledige beschikbaarheid tenzij er blokkades zijn ingevoerd.
- 7) Officials voeren ook na het uitkomen van het programma hun blokkades in, omdat hier vanwege uitval een extra beroep op de official kan worden gedaan.
- 8) De official is verantwoordelijk voor zijn blokkades. Wanneer een scheidsrechter onvoldoende beschikbaar is en hierdoor onvoldoende wedstrijden fluit, kan dit consequenties hebben voor een leveringsplicht van de vereniging.

Officials worden geacht minimaal 80% van de door hen opgegeven tijd beschikbaar te zijn. Bij te veel incidentele blokkades kan de licentie van een official worden ingetrokken, dit ter beoordeling van de NBB.

5.5 KILOMETERVOORKEUR

Officials kunnen een voorkeur aangeven voor het maximaal aantal te rijden kilometers, zodat ze binnen een bepaalde afstand van huis worden ingepland. Hiervoor gelden de volgende richtlijnen, enkele reis:

Niveau	Minimale grens	Maximale grens
L4 3PO	100	200
L4 2PO	100	150
L3A	75	125
L3B	50	125
L3C	50	125

Bovenstaande tabel laat de richtlijnen van de kilometergrens zien. Uitgangspunt is dat iedere scheidsrechter voldoende wedstrijden kan leiden, daarom kan van bovenstaande tabel worden afgeweken, op verzoek van de scheidsrechter bij de Medewerker Arbitrage.

Officials die reizen met het OV mogen ervoor kiezen om niet te worden ingezet bij wedstrijden met een aanvangstijd na 20:01 uur.

Scheidsrechters op afdelingsniveau kunnen met inachtneming van de kilometervoorkeur worden ingezet in een andere afdeling.

De planner heeft een inspanningsverplichting om met deze voorkeur rekening te houden, maar een scheidsrechter kan hier geen rechten aan ontleen.

5.6 AFZEGGEN EN RUILEN

Afmelden is mogelijk wanneer door de betreffende planner een fout is gemaakt in de planning met betrekking tot een blokkade van een official. De betreffende planner zorgt dan voor vervanging.

Wanneer geen fout in de indeling is gemaakt door de planner, dan is de official zelf verantwoordelijk voor aanvaardbare vervanging. Hiervoor is voorafgaand akkoord van de (her)planner vereist en zal worden beoordeeld door de NBB of de afzegging legitiem is, of dat er sprake is van een Niet Opkomen van de official.

5.7 BLESSURES

Het kan voorkomen dat een scheidsrechter geblesseerd raakt en niet kan fluiten. In dat geval moet er worden gezorgd voor vervanging.

Procedure

- 1) De scheidsrechter meldt zijn blessure bij de planner op doordeweekse dagen per mail of per telefoon.
- 2) De scheidsrechter meldt zijn blessure bij de herplanner wanneer de blessure wordt opgelopen in het weekend waarin de scheidsrechter ook aangesteld staat.
- 3) Van de geblesseerde scheidsrechter wordt verwacht dat hij contact houdt met de betreffende planner en vroegtijdig aangeeft dat hij ingezet kan worden wanneer de blessure voorbij is.

Als een scheidsrechter, die gekoppeld is voor de leveringsplicht, geblesseerd is, dan kan dit consequenties hebben voor het vervullen van de leveringsplicht (zie artikel 10.1). De vereniging waarvoor de scheidsrechter de taak vervult is hiervoor verantwoordelijk.

Scheidsrechters die zijn aangesteld op **verenigingsnaam** dienen zich af te melden bij de betreffende vereniging. De vereniging dient vervolgens een vervanger te regelen.

5.8 ACUTE VERHINDERING

Het kan voorkomen dat een official om zeer ernstige redenen op zeer korte termijn alsnog is verhinderd en niet aanwezig kan zijn. In dat geval moet worden geprobeerd voor vervanging te zorgen, maar de omstandigheden kunnen dat onmogelijk maken.

Procedure

- 1) Officials stellen in ieder geval hun collega, de herplanner en bij voorkeur ook de thuisspelende vereniging op de hoogte.
- 2) De official dient zijn verhindering te motiveren bij de NBB binnen 48 uur van afmelding.

Voor scheidsrechters die zijn aangesteld op **verenigingsnaam** geldt de volgende procedure:

Procedure

- 1) Officials stellen in ieder geval hun collega, de vereniging waarvoor ze gaan fluiten en bij voorkeur ook de thuisspelende vereniging op de hoogte.
- 2) De vereniging zoekt een vervanger.

5.9 WEDSTRIJDWIJZIGINGEN

Wedstrijdwijzigingen met aangeschreven officials binnen het scheidsrechterprogramma kunnen alleen plaatsvinden na akkoord van de betreffende planner en worden vooraf afgestemd met de betreffende medewerker competitie.

Wanneer een of meerdere officials door deze wedstrijdwijziging niet meer beschikbaar zijn, dan is de (her)planner verantwoordelijk voor het aanschrijven van nieuwe officials of wordt de wedstrijdwijziging niet doorgevoerd.

5.10 NIET OPKOMEN

Wanneer een op naam aangeschreven official niet of niet op tijd opkomt, of een afzegging doet die niet legitiem is, dan ontvangt deze een mededeling Niet Opkomen (NO).

Procedure

- 1) De betreffende medewerker arbitrage bericht bij een NO de official en – wanneer van toepassing – zijn vereniging.
- 2) De official kan een NO, indien hij van mening is dat er sprake is van een overmacht situatie, toelichten bij de NBB. De medewerker arbitrage neemt vervolgens de beslissing om de NO en/of de boete te laten vervallen. Hierbij staat bezwaar open bij de Arbitrage Adviseur Afdelingen of coördinator arbitrage.
- 3) Wanneer een official binnen één seizoen drie keer niet opkomt, dan wordt de licentie van deze official voor de rest van het lopende seizoen en het daaropvolgende seizoen ingetrokken/niet verleend. Wanneer de scheidsrechter opgegeven was voor de leveringsplicht scheidsrechters, dient de vereniging een nieuwe scheidsrechter op te geven. De vereniging kan er ook voor kiezen om wedstrijden aangewezen te krijgen op verenigingsnaam.
- 4) Boetes en administratieve heffingen als gevolg van een NO worden doorbelast aan de vereniging.

5.11 OFFICIAL NIET AANWEZIG

In een uitzonderlijk geval kan het voorkomen dat één of meerdere officials niet aanwezig zijn.

Procedure

- 1) Wanneer één van de twee aangewezen scheidsrechters niet op tijd aanwezig is, dan beslist de aanwezige scheidsrechter of hij de wedstrijd alleen aanvangt, met een andere collega aanvangt of helemaal niet aanvangt. De aanwezige scheidsrechter beslist wie deze andere gekwalificeerde scheidsrechter zal zijn en hiervoor is geen instemming van de coaches nodig.
- 2) Wanneer bij drie scheidsrechters één scheidsrechter niet aanwezig is, fluiten de aanwezige scheidsrechters met z'n tweeën. Indien een gekwalificeerde en onafhankelijke scheidsrechter aanwezig is, kan deze eventueel de derde positie invullen.
- 3) Wanneer er geen enkele aangewezen official aanwezig is, dan kan een wedstrijd niet worden gespeeld, behalve als beide aanvoerders (of bij U16 en jonger de coaches) vooraf in het bijzijn van beide vertegenwoordigers (aanvoerder of coach) akkoord gaan met de aanwezige, bevoegde scheidsrechter(s) en dit achteraf via het mDWF kenbaar maken (in het opmerkingenveld).

6. VERGOEDINGEN

6.1 VERGOEDINGEN

Vergoedingen van officials worden per competitie jaarlijks vastgesteld middels de tarievenlijst van de NBB. Deze lijst is te vinden op [de website van de NBB](#).

Procedure

- 1) Aan officials die zijn aangeschreven worden vergoedingen en reiskosten van wedstrijden door de NBB individueel uitbetaald.
- 2) Van alle door de NBB georganiseerde wedstrijden buiten de competitie (bijvoorbeeld oefenwedstrijden nationale teams) kan de official een declaratieformulier indienen via declaraties@basketball.nl binnen de hiervoor gestelde termijn.
- 3) De official is zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van de juiste gegevens voor de uitbetaling. Op deze manier worden mogelijke administratiefouten binnen de NBB opgemerkt. Deze gegevens zijn zichtbaar via de official portal in Sportlink.
- 4) Wanneer officials een hogere vergoeding ontvangen dan de maximum vrijwilligersvergoeding (meer dan € 180,- per maand of € 1.800,- per jaar, inclusief reiskosten), dan is de official zelf verantwoordelijk voor het doen van opgave aan de Belastingdienst. Via de NBB wordt een IB47 brief verstrekt. Een gedetailleerd overzicht van de wedstrijd- en reisvergoedingen dient een scheidsrechter zelf bij te houden.

6.2 REIZEN

De reiskosten van officials komen voor rekening van de verenigingen en het is daarom zaak deze zo laag mogelijk te houden.

Procedure

- 1) Reiskosten voor wedstrijden worden vergoed op basis van een kilometervergoeding (snelste route) bij gebruik van een auto. Overige kosten (parkeren, tolwegen, pont etc.) moeten worden genoteerd in het opmerkingenveld van het mDWF.
- 2) Alleen officials die daadwerkelijk hebben gereden komen in aanmerking voor een vergoeding. Officials noteren dit in het opmerkingenveld van het mDWF.
- 3) Bij gebruik van openbaar vervoer worden alleen de daadwerkelijk gemaakte kosten vergoed. Deze worden bepaald op basis van een OV-chipkaart transactieoverzicht of kaartje (op basis van tweede klasse).
- 4) Wanneer officials uit dezelfde woonplaats samen staan opgesteld, dan worden zij geacht samen te reizen, tenzij de wedstrijd in diezelfde plaats wordt gespeeld.
- 5) In het programma kan een verplichting tot samen reizen zijn opgenomen.
- 6) Indien men niet in staat is om samen te reizen (bijvoorbeeld omdat beide scheidsrechter met het OV reizen), dan kunnen de officials hier vooraf toestemming voor vragen bij de betreffende planner.
- 7) Als de officials zonder toestemming besluiten niet samen te reizen, dan ontvangen ze ieder de helft van hun individuele reiskostenvergoeding.
- 8) Er worden geen reiskosten vergoed aan officials indien men aanwezig is bij stages, workshops, clinics, bijscholingen etc. die door de NBB worden georganiseerd.

7. BEGELEIDEN EN BEOORDELEN

7.1 UITVOEREN VAN BEGELEIDINGEN/BEOORDELINGEN

Alle aangewezen scheidsrechters kunnen worden begeleid en beoordeeld door begeleiders, beoordelaars en scheidsrechtercoaches die worden aangesteld door de NBB.

Procedure

- 1) De begeleiding/beoordeling wordt na de wedstrijd met de betrokken scheidsrechter(s) besproken.
- 2) Bij begeleiding door een scheidsrechtercoach geeft de scheidsrechter eerst zelf zijn visie op de wedstrijd. De coach vult daarna aan.
- 3) Wanneer er meningsverschillen ontstaan tussen de scheidsrechter en de begeleider/beoordelaar/scheidsrechtercoaches, dan wordt de scheidsrechter gevraagd dit samen met de begeleider/beoordelaar/scheidsrechtercoach op te lossen. Wanneer dit niet lukt, dan kan de scheidsrechter de NBB inlichten. De betreffende medewerker zal in samenspraak met de adviseur een en ander beoordelen.
- 4) De begeleider stuurt zijn formulier binnen drie dagen toe aan de scheidsrechter en de betreffende medewerker arbitrage.
- 5) Begeleidingen en beoordelingen kunnen leiden tot een ranking van scheidsrechters, die gevolgen kan hebben voor de aanschrijving en licentie.

7.2 PROMOTIE

Promotie van scheidsrechter naar het landelijk niveau vindt plaats op advies van de Arbitrage Adviseur Afdelingen aan de coördinator arbitrage. Hierbij dient de scheidsrechter te voldoen aan alle licentie-eisen.

7.3 DEGRADATIE

De NBB heeft zich ten doel gesteld dat voor iedere wedstrijd een kwalitatief goede scheidsrechter staat opgesteld. Als blijkt dat er niet meer op het huidige niveau kan worden gepresteerd, dan kan de scheidsrechter een ander niveau of een andere rol worden aangeboden in het Arbitragehuis.

Degradatie kan onder andere plaatsvinden op basis van de volgende elementen:

- > Onvoldoende beschikbaarheid;
- > Niet hebben van geldige scheidsrechterlicentie (zie Licentiebeleid Scheidsrechters en Commissarissen);
- > Onvoldoende niveau, gebleken uit beoordelingen en begeleidingen.

7.4 ARBITRAGE INFORMATIE SYSTEEM (AIS)

Het Arbitrage Informatie Systeem is een 360-graden tevredenheidsmeting over en voor de scheidsrechters.

Alle teams, in vooraf gecommuniceerde competities, ontvangen ná de gespeelde wedstrijd een verzoek om 24 uur na de wedstrijd een tevredenheidsmeting in te vullen. Zowel het thuis- als het uit spelende team ontvangen het verzoek. Eén persoon vult namens het team het AIS in. De meting vindt plaats op vier hoofdthema's, met daarbij de mogelijkheid van een korte tekstuele toelichting.

De grote hoeveelheid data die op deze wijze verkregen wordt, biedt een goed beeld over de tevredenheid. Er worden geen rapportages per wedstrijd uitgedraaid van scheidsrechters, dit gebeurt op basis van een reeks wedstrijden.

Van de scheidsrechters die wedstrijden fluiten in competities waarbij AIS wordt gebruikt, wordt verwacht dat zij feedback geven op een aantal items.

Procedure

- 1) Alle scheidsrechters en teams ontvangen na een gespeelde wedstrijd een mail vanuit AIS. Deze mail bevat een link die toegang geeft tot het invullen van enkele vragenlijsten.
- 2) Een scheidsrechter kan in AIS de tevredenheidsmetingen van teams inzien. Op deze wijze krijgt de scheidsrechter feedback van teams over het functioneren in een wedstrijd.
- 3) De NBB heeft overzicht over het presteren van scheidsrechters en heeft de mogelijkheid om rapportages te maken. Deze rapportages kunnen invulling geven aan aanwijzing, bijscholing en beoordelingen.

7.5 REF BEOORDELINGEN

Scheidsrechters en beoordelaren in de afdelingen maken gebruik van de website ref beoordelingen. In dit systeem worden de beoordelingsformulieren gedocumenteerd.

8. RONDOM WEDSTRIJDEN

8.1 DISKWALIFICERENDE FOUTEN

Het kan voorkomen dat een speler of coach tijdens een wedstrijd wordt bestraft met een diskwalificerende fout. Dit betreft situaties waarin een directe diskwalificerende fout wordt gegeven en niet de situaties waarbij sprake is van wedstrijd diskwalificatie (zie onder).

Procedure

- 1) De betreffende speler of coach dient dan tijdens de wedstrijd de speelhal te verlaten en naar de kleedkamer te gaan of hij mag ook het gebouw verlaten, maar plaatsnemen op de tribune of in de kantine is niet toegestaan.
- 2) De scheidsrechter die een speler of coach diskwalificeert, informeert de betrokken persoon over het feit dat deze is gediskwalificeerd.
- 3) Binnen drie (3) werkdagen na de wedstrijd dienen alle officials hun persoonlijke verslag van hetgeen heeft plaatsgevonden in te sturen naar de TGC. Voor de Mannen Senioren Eredivisie geldt een andere termijn: de eerste werkdag volgend op de dag waarop de wedstrijd is gespeeld, voor 12:00 uur. Het verslag moet worden verstuurd naar tgc@basketball.nl.

Voor de volledige procedures wordt verwezen naar het Reglement Tucht- en Geschillenrechtspraak. Voor een beknopte uitleg van wat te doen bij een directe diskwalificerende fout wordt verwezen naar [de beschrijving](#) en [het animatiefilmpje](#).

Kijk ook op:

<https://www.basketball.nl/competities/competitiezaken/formulieren/meldingsformulier-tuchtzaak>

Wedstrijd diskwalificatie

In onderstaande tabel staan situaties beschreven waarbij er sprake is van een *wedstrijd diskwalificatie* (game disqualification- GD) en dan geldt alleen regel 1 van bovenstaande procedure. Er wordt dan geen strafzaak bij de TGC aanhangig gemaakt en de officials en betreffende speler/coach hoeven geen verslag in te sturen naar de TGC.

	Wedstrijd diskwalificatie bij aantal fouten:
Speler	2 Onsportieve fouten
Speler	2 Technische fouten
Speler	1 Onsportieve fout en 1 Technische fout
Coach	2 Technische fouten C
Coach	3 Technische fouten B
Coach	3 Technische fouten C en B (bij elkaar)

8.2 WANGEDRAG

Er zijn verschillende vormen van wangedrag te onderscheiden, maar in grote lijnen kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

1. Belediging
2. Bedreiging
3. Discriminatie
4. Seksuele intimidatie

De meeste **beledigingen** gebeuren verbaal door scheldwoorden te gebruiken of iemand met iets negatiefs te vergelijken. Gezichtsuitdrukkingen of gebaren kunnen echter ook als belediging worden opgevat. Iets doen of juist nalaten kan ook een belediging vormen.

Een **bedreiging** is een handeling waarmee iemand of iets door woorden of daden dreigend wordt bejegend. Door iemand te bedreigen wordt hem iets onaangenaams, bijvoorbeeld leed of geweld, in het vooruitzicht gesteld. Een bedreiging kan strafbaar zijn.

Onder **discriminatie** verstaat men het anders behandelen van mensen of groepen (meestal minderheden) op basis van uiteenlopende kenmerken zoals afkomst, ras, geboorteland, geloof, politieke of religieuze overtuigingen, sociale gewoonten, sekse, seksuele geaardheid, taal, handicap, leeftijd, enzovoort.

Seksuele intimidatie of ongewenste intimiteit is seksueel grensoverschrijdend gedrag dat zich in allerlei situaties kan voordoen en dat door de persoon aan wie het gericht is als intimiderend of ongewenst wordt ervaren. Het is een vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag.

8.3 WANGEDRAG WEDSTRIJDDEELNEMERS

Wedstrijddeelnemers zijn alle mensen die direct verbonden zijn aan de wedstrijd zoals spelers, coaches, teambegeleiders, tafelfunctionarissen, officials, etc.

Het gedrag van wedstrijddeelnemers moet een voorbeeld zijn naar alle overige aanwezigen in de zaal (andere wedstrijddeelnemer en publiek). Wedstrijddeelnemers kunnen worden gestraft in relatie tot de wedstrijd (bijvoorbeeld door middel van een Technische Fout). Indien er sprake is van wangedrag moet de volgende procedure worden gevolgd:

Procedure

- 1) Bij een **belediging**, waarschuw een speler of coach bij de eerste keer en geef een technische fout bij herhaling. Afhankelijk van de ernst van de belediging kan een deelnemer ook meteen worden bestraft met een Technische fout.
Bij een **bedreiging, discriminatie of seksuele intimidatie**, bestraft een speler of coach bij de eerste keer met een technische fout en bij herhaling volgt diskwalificatie. Afhankelijk van de ernst van het wangedrag kan een deelnemer ook meteen worden gediskwalificeerd.
- 2) Tafelfunctionarissen en entertainers kunnen niet worden bestraft maar moeten (eventueel na een waarschuwing) worden weggestuurd.

- 3) Wanneer na afloop van de wedstrijd wangedrag in de vorm van **bedreiging, discriminatie of seksuele intimidatie** wordt vertoond richting een van de officials, dan kan één van de officials een tuchtzaak aanhangig maken bij de TGC. Daarnaast wordt geadviseerd aangifte te doen bij de politie.
- 4) Aan de officials wordt gevraagd incidenten altijd te melden bij de medewerker arbitrage op het bureau en/of de Arbitrage Adviseur van de afdeling.

8.4 WANGEDRAG INDIRECT VERBONDEN PERSONEN

Een voorbeeld van personen die indirect verbonden zijn met de wedstrijd zijn bestuursleden, dweilers, entertainers, etc. van een vereniging. Deze mensen kunnen zich ook misdragen en ook deze groep mensen heeft een voorbeeldfunctie.

Bij een **belediging** moet deze persoon door de aanvoerder of coach van het thuisspelende team worden gewaarschuwd en bij herhaling moet verwijdering uit de zaal plaatsvinden.

Bij een **bedreiging, discriminatie of seksuele intimidatie** moet meteen worden opgetreden volgens onderstaande procedure:

Procedure

- 1) De officials gaan nooit zelf in discussie.
- 2) De scheidsrechter laat de aanvoerder of coach van het thuisspelende team naar de betreffende persoon gaan om deze te verzoeken de zaal te verlaten. De aanvoerder of coach van het thuisspelende team kan hierbij de aanvoerder van het bezoekende team inschakelen als het duidelijk is dat het wangedrag komt van iemand van het bezoekende team.
- 3) Wanneer deze persoon weigert de zaal te verlaten dan kan de hoofdscheidsrechter de aanvoerder of coach inschakelen en als dit niet helpt de wedstrijd staken. De thuisspelende vereniging is verantwoordelijk voor het handhaven van de orde.
- 4) Bij een dergelijke staking sturen alle officials en de aanvoerders van beide teams (de coaches bij een team van U16 of jonger) binnen drie werkdagen een rapport naar de medewerker arbitrage op het bureau. De medewerker competitie oordeelt inhoudelijk over de gestaakte wedstrijd.

8.5 WANGEDRAG PUBLIEK

Het publiek zijn de mensen die geen direct verband hebben tot de wedstrijd, behalve dat ze komen kijken en aanmoedigen.

Bij een **belediging** door mensen uit het publiek kan dit een eerste keer worden genegeerd, maar bij continue herhaling of ernstige belediging moet worden opgetreden volgens onderstaande procedure. De algemene grens is als de officials of spelers/coaches van een van beide teams persoonlijk worden beledigd.

Bij **bedreiging, discriminatie of seksuele intimidatie** moet meteen worden opgetreden volgens onderstaande procedure:

Procedure

- 1) De officials gaan nooit zelf in discussie met het publiek.
- 2) Bij wangedrag laat de scheidsrechter de aanvoerder van het thuisspelende team (of de coach bij een team van U16 of jonger) het publiek tot rust manen, het vragen zich te gedragen of de betreffende personen vragen de zaal te verlaten. De scheidsrechter kan hierbij de aanvoerder van het bezoekende team inschakelen als het duidelijk is dat het wangedrag komt van personen van het bezoekende team.
- 3) Bij herhaling kan worden gekozen voor een afkoelperiode van 10 minuten, waarbij alle wedstrijddeelnemers het veld verlaten.
- 4) Wanneer het wangedrag niet ophoudt, dan kan de hoofdscheidsrechter de wedstrijd staken. De thuisspelende vereniging is verantwoordelijk voor het handhaven van de orde. Ook een uitspelende vereniging kan worden aangesproken ingeval haar meegereisde publiek zich misdraagt.
- 5) Bij een dergelijke staking sturen alle officials en de aanvoerders van beide teams (de coaches bij een team van U16 of jonger) binnen drie werkdagen een rapport naar de medewerker arbitrage op het bureau. De medewerker competitie oordeelt inhoudelijk over de gestaakte wedstrijd.

8.6 GESTAAKTE WEDSTRIJD

Het kan voorkomen dat door de hoofdscheidsrechter een wedstrijd wordt gestaakt als gevolg van omstandigheden zoals incidenten of misdragingen van een team of publiek of niet meer beschikbaar zijn van de zaal. Dit heeft geen betrekking op de verbeurdverklaarde wedstrijd (niet aanwezig zijn of het weigeren van een team om te spelen na aanmaning van de hoofdscheidsrechter) of de verloren verklaarde wedstrijd (minder dan twee spelers).

Procedure

- 1) Het wedstrijdformulier wordt afgetekend op de stand op dat moment.
- 2) Bij het staken van een wedstrijd sturen alle officials, onafhankelijk van elkaar, binnen drie (3) werkdagen hun verklaring naar het bureau.
- 3) Bij een staking moeten beide verenigingen ook een verklaring insturen naar het bureau.
- 4) De competitie organiserende instantie doet vervolgens een uitspraak over de winnaar en uitslag van de wedstrijd.

8.7 VERTROUWENSCONTACTPERSOON

Grensoverschrijdend gedrag komt voor in alle gelederen van de samenleving, zo ook in de basketbalsport. Hoewel we het liever niet meemaken is het belangrijk om te weten dat er een plek is waar je naartoe kunt om dit te melden.

De vertrouwenscontactpersoon van de Nederlandse Basketball Bond is Walter Wallé. Hij is als volgt te bereiken:

Walter Wallé
walter2@quicknet.nl
06-23982568 / 0223-631719

<https://www.basketball.nl/basketball/grensoverschrijdend-gedrag/>

9. SOCIAL MEDIA

Neem de juiste beslissing op sociale media

Vandaag de dag worden de beslissingen van scheidsrechters op het veld, of ze nu terecht of onterecht zijn, snel en breed uitgemeten op digitale- en sociale media.

De groei van sociale netwerken heeft de wijze van communiceren drastisch gewijzigd. Niet alleen de snelheid waarmee berichten verspreid kunnen worden maar ook de daarmee gepaard gaande (on)zorgvuldigheid. De richtlijnen en aanbevelingen in dit document zijn voor alle scheidsrechters en kaderleden die betrokken zijn bij basketbalwedstrijden van de NBB en zijn van toepassing op alle interactieve- en sociale media (inclusief maar niet beperkt tot Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, Google+ en websites of blogs, zowel voor persoonlijk als voor professioneel gebruik).

Deze richtlijnen hebben tot doel gepast gedrag op sociale media te stimuleren en scheidsrechters te beschermen tegen en bewust te maken van de gevolgen van het gebruik van sociale media.

Deelname aan online sociale netwerken beïnvloedt je privéleven, je sociale leven en je professionele leven:

- > Iedere NBB scheidsrechter mag zich uitdrukken op sociale media.
- > Daarbij wel transparantie waarborgen: de NBB-organisatie moet worden beschreven op een eerlijke en natuurlijke manier.
- > De basketbalsport moet erdoor worden gediend.

Bescherm je privacy en vertrouwelijke informatie:

- > Wees voorzichtig met het delen van je telefoonnummer en e-mailadres.
- > Bescherm zowel je privéleven als je professionele leven en zet je goede naam niet op het spel.
- > Wees ervan bewust dat alle internetactiviteit tot in lengte van dagen wordt opgeslagen en toegankelijk is voor iedere gebruiker die het uit zijn verband kan halen.

Gedeelde meningen op welk sociaal profiel dan ook zijn persoonlijk en vertegenwoordigen op geen enkele manier de mening van de NBB:

- > Scheidsrechters zijn vrij in het uiten van hun mening over welk onderwerp dan ook.
- > Zij mogen echter nooit vergeten dat zij beslissingen nemen door wedstrijden te arbitrereren.
- > Niemand heeft het recht te denken dat deze beslissingen tijdens de wedstrijd worden beïnvloed door iets anders dan puur inzicht.
- > De NBB beveelt scheidsrechters sterk aan geen commentaar over verenigingen, spelers, nationale teams, de NBB, competities, collega scheidsrechters of welke deelnemer aan de sport dan ook te plaatsen op enig sociale media ten einde iedere verdenking van vooroordeel te voorkomen.
- > Sociale normen en waarden, naast die van sociale media dienen te allen tijde te worden gerespecteerd.

- > Denk eerst goed na voordat je iets op sociale media plaatst over een competitie waarin je actief bent als scheidsrechter.
- > Wees selectief in de informatie en afbeeldingen die je post.

Posts moeten een goede smaak weergeven en mogen geen respectloze of beledigende woorden of afbeeldingen bevatten:

- > Geen beledigingen of aanstootgevende commentaren.
- > Plaats geen meningen die bedreigend, obscene of schadelijk kunnen zijn voor de goede naam van de NBB, verenigingen, nationale teams, collega scheidsrechters, spelers, de basketbalsport, etc.

Voordelen van sociale media:

- > Onmiddellijk informatie over basketball en arbitrage wereldwijd (delen van foto's en video's, documenten etc.).
- > Maakt netwerken en contact met anderen eenvoudig.
- > Hulpmiddelen kunnen worden gebruikt bij opleiding en scholing.
- > Organiseren van en deelnemen aan bijeenkomsten, evenementen, workshops is eenvoudig.
- > Geen taal- of geografische grenzen.

Gevaren:

- > Je leven is niet meer privé.
- > Bescherming van de privacy en vertrouwelijkheid kan niet worden gegarandeerd.
- > Informatie verspreiden via het internet is niet geheel veilig.
- > Kopiëren van materiaal is eenvoudig en kan worden gebruikt in een andere context.

10. VOOR VERENIGINGEN

10.1 LEVERINGSPLICHT SCHEIDSRECHTERS

10.1.1 OPGAVE

Elk team dat zich inschrijft in een competitie met aangewezen scheidsrechters, dient te voldoen aan de gestelde eisen van de leveringsplicht. De competities waarvoor de leveringsplicht geldt, zijn opgenomen in het wedstrijdreglement.

Procedure

- 1) Verenigingen dienen bij de opgave van hun teams de namen en relatiecodes van de scheidsrechters op te geven van de door het team op te geven licentiescheidsrechters. Hierbij wordt tevens aangegeven voor hoeveel procent (100%/60%) de scheidsrechter beschikbaar is gedurende het seizoen. Wanneer de vereniging hier niet aan kan of wil voldoen, is er de mogelijkheid om wedstrijden aangewezen te krijgen op verenigingsnaam (zie 10.2)
- 2) De licentiescheidsrechter dient voor 1 oktober van het betreffende seizoen in het bezit te zijn van een geldige en voor dat niveau benodigde licentie.
- 3) Van een 100% scheidsrechter wordt verwacht dat deze gedurende een compleet seizoen minimaal tweeëntwintig (22) wedstrijden in te plannen is (inzetbaar naar het oordeel van de planner) en voor een 60% scheidsrechter geldt een minimum van twaalf (12) wedstrijden.
- 4) Bij elke scheidsrechter wordt gekeken of de blokkades en wensen verenigbaar zijn met de opgegeven leveringsplicht taak van de scheidsrechter.

10.1.2 VERVANGING SCHEIDSRECHTER

Het kan voorkomen dat een scheidsrechter geblesseerd raakt, zijn licentie verliest of om een andere reden niet kan fluiten. In dat geval moet er worden gezorgd voor vervanging op korte en langere termijn.

Procedure

- 1) Wanneer een scheidsrechter die op afdelingsniveau fluit niet kan fluiten is de vereniging verantwoordelijk voor de eventuele vervangingen in het lopende programma. Dit dient in overleg te gebeuren met de betreffende planner.
- 2) Bij het intrekken van een licentie dient de vereniging binnen twee weken een vervangende scheidsrechter te leveren. Wanneer de vereniging geen nieuwe licentie scheidsrechter levert worden wedstrijden aangewezen op verenigingsnaam.
- 3) Bij een blessure of andere reden om niet te kunnen fluiten, wanneer de inschatting is dat dit langer gaat duren dan vier weken, dan dient de vereniging waaraan deze scheidsrechter gekoppeld is een nieuwe scheidsrechter te leveren na twee weken blessureleed. Van de vereniging wordt verwacht dat deze nieuwe scheidsrechter binnen twee weken wordt opgegeven, of de oude scheidsrechter moet binnen die termijn toch weer fit en beschikbaar zijn. Wanneer de vereniging geen nieuwe scheidsrechter levert worden wedstrijden aangewezen op verenigingsnaam.
- 4) Wanneer een licentiescheidsrechter wordt vervangen door een nieuwe licentiescheidsrechter, dient deze z.s.m. een licentie te behalen.

10.1.3 MONITORING

Een scheidsrechter die fluit voor de leveringsplicht van een vereniging dient op basis van de opgave van de vereniging een bepaald aantal wedstrijden per seizoen te fluiten. Als alle scheidsrechters dit aantal wedstrijden fluiten, dan kunnen alle wedstrijden worden bemenst. Het is dus voor de voortgang van de competities essentieel dat alle opgegeven scheidsrechters hun leveringsplicht goed vervullen. Om deze reden wordt regelmatig gecontroleerd of een scheidsrechter voldoende beschikbaar is en hierdoor het juiste aantal wedstrijden heeft gefloten om aan het einde van het seizoen aan zijn leveringsplicht te kunnen voldoen.

Procedure

- 1) Een aantal momenten in het seizoen zal een monitoring plaatsvinden of de opgegeven scheidsrechter voldoende beschikbaar is, afgezet tegen zijn aangegane verplichting en aantal gefloten wedstrijden.
- 2) Wanneer een scheidsrechter onvoldoende wedstrijden fluit, dan wordt eerst contact gezocht met de scheidsrechter zelf. Wanneer dit niet leidt tot een verbetering van de beschikbaarheid, dan wordt contact gezocht met de vereniging van de scheidsrechter. De vereniging blijft ervoor eindverantwoordelijk dat al haar scheidsrechters voldoende beschikbaar zijn en voldoende wedstrijden fluiten.
- 3) Wanneer een scheidsrechter niet voldoet aan de gestelde eisen, dan dient een vereniging een vervangende scheidsrechter te leveren binnen twee (2) weken of worden wedstrijden aangewezen op verenigingsnaam.
- 4) Wanneer een licentiescheidsrechter wordt vervangen door een nieuwe licentiescheidsrechter, dient deze z.s.m. een licentie te behalen.

10.2 WEDSTRIJDEN OP VERENIGINGSNAAM

Het is mogelijk om wedstrijden aangewezen te krijgen op verenigingsnaam. De vereniging kan vervolgens zelf een scheidsrechter aanwijzen voor deze wedstrijd.

Procedure

- 1) Wanneer een vereniging ervoor kiest wedstrijden aangewezen te krijgen op verenigingsnaam, wordt de vereniging ingedeeld in het programma in de vooraf bepaalde klassen. De vereniging is vervolgens verantwoordelijk voor het indelen van een scheidsrechter met minimaal een diploma niveau 3 (BS3 of E-diploma). Scheidsrechters die in opleiding zijn voor BS3 mogen niet worden ingezet bij deze wedstrijden. Bij het aanwijzen van een scheidsrechter met een onjuist diploma, wordt een DNO genoteerd (zie paragraaf 10.3).
- 2) In Sportlink wordt, bij een wedstrijd, de verenigingsnamen van de scheidsrechters zichtbaar. De scheidsrechters dienen zelf bij de wedstrijd hun aanwezigheid in te voeren. Bij het niet (juist) invoeren van de aanwezigheid, wordt een DNO genoteerd.

Het is het nadrukkelijke streven om diplomascheidsrechters in te plannen met andere diplomascheidsrechters.

10.3 NIET VOLDOEN AAN DE LEVERINGSPLICHT

In het wedstrijdreglement is opgenomen dat, wanneer een vereniging niet voldoet aan de gestelde eisen van de leveringsplicht, het team uit de competitie genomen kan worden. Een vereniging voldoet niet aan de gestelde eisen van de leveringsplicht, wanneer er vijfmaal een DNO (Diplomascheidsrechter Niet Opkomen) wordt geconstateerd bij een vereniging.

Procedure

- 1) Per scheidsrechter wordt een DNO wordt genoteerd wanneer:
 - a. De vereniging geen scheidsrechter(s) levert bij een wedstrijd die is aangewezen op verenigingsnaam;
 - b. De vereniging een scheidsrechter levert bij een wedstrijd op verenigingsnaam, maar de scheidsrechter geen diploma niveau 3 heeft;
- 2) De diplomascheidsrechter(s) niet 5 dagen voor aanvang van wedstrijd gemeld zijn bij de NBB. De vereniging en eventueel de betreffende scheidsrechter worden schriftelijk op de hoogte gebracht van een DNO. De eventuele boete wordt doorbelast aan de vereniging.
- 3) Bij vijf DNO's kan een team uit de competitie genomen worden. Hierbij wordt het hoogst spelende team, waarvoor geen licentiescheidsrechter is geleverd, het eerst uit de competitie genomen (zie bijlage 1).
 - a. Wanneer er meerdere teams binnen 1 competitieniveau spelen, wordt het team met het laagste cijfer uit de competitie genomen. Voorbeeld: Wanneer zowel de Vrouwen Senioren 1 als team 2 uitkomen in de Vrouwen Senioren Tweede Divisie, zal het eerste team uit de competitie genomen worden.

10.4 SCHEIDSRECHTERS COÖRDINATOR

Elke vereniging dient via Sportlink een lid op te geven als scheidsrechterscoördinator (SC), die de volgende taken heeft:

- > De SC is het aanspreekpunt wat betreft scheidsrechterszaken en de opgegeven scheidsrechter(s).
- > De SC draagt zorg voor het voldoen aan de leveringsplicht van de vereniging en bewaakt de kwaliteit van de geleverde scheidsrechters.
- > De SC zoekt binnen de vereniging naar potentiële nieuwe scheidsrechters, stimuleert de beschikbare scheidsrechters om door te blijven gaan en zorgt voor een adequaat contact met de betreffende medewerker arbitrage hierover.

BIJLAGE 1 - LIJST COMPETITIELEVELS

Onderstaande lijst wordt gebruikt om te bepalen waar de grens komt tussen Licentie 3 en licentie 4 scheidsrechters en tussen Licentie 3 scheidsrechters en diploma 3 scheidsrechters. Daarnaast wordt onderstaande lijst gebruikt om te bepalen welk team uit de competitie wordt genomen wanneer een vereniging niet voldoet aan de leveringsplicht scheidsrechters.

1. Vrouwen Eredivisie (Women's Basketball League)
2. Mannen Promotiedivisie
3. Dutch Talent League
4. Mannen Eerste Divisie
5. Vrouwen Promotiedivisie
6. Vrouwen U20 Eredivisie
7. Mannen U18 Eredivisie
8. Vrouwen Eerste Divisie
9. Mannen Tweede Divisie
10. Vrouwen Tweede Divisie
11. Mannen U16 Eredivisie
12. Mannen U14 Eredivisie
13. Mannen Eerste Klasse
14. Vrouwen Eerste Klasse
15. Mannen U22 Tweede Divisie
16. Vrouwen U22 Tweede Divisie
17. Mannen U20 Tweede Divisie
18. Mannen U18 Tweede Divisie
19. Vrouwen U18 Tweede Divisie
20. Mannen U16 Tweede Divisie
21. Vrouwen U16 Tweede Divisie
22. Mannen U14 Tweede Divisie

BIJLAGE 2: GEDRAGSCODE OFFICIALS VAN DE NBB

Een scheidsrechter of official:

Is **neutraal** bij het leiden of jureren van wedstrijden en **voorkomt (de schijn van) belangenverstrengeling**.

Gaat **respectvol** om met alle betrokkenen.

Discrimineert niet op basis van ras, huidskleur, religie, geslacht, seksuele voorkeur of anderszins.

Zorgt voor een veilige omgeving in en rond de wedstrijd in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Schept een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houdt zich aan de veiligheidsnormen en -eisen.

Organiseert een goede samenwerking met de andere officials, die in de wedstrijd actief zijn (collega-scheidsrechters, commissaris, tafelfunctionarissen, etc.).

Is dienstbaar, zowel bij het faciliteren van een sportief verloop van de wedstrijd als bij het uitvoeren van het beleid rond sportief gedrag.

Zal in **optimale conditie** en in de vereiste **voorgeschreven kleding** verschijnen.

Ziet toe op naleving van de regels en normen in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Is open. Handelt zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

Is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport of collega-officials in diskrediet wordt gebracht, ook bij het gebruik van social media.

Neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen van tegenspelers, trainers/coaches, bestuurders, of derden aan, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wordt iets aangeboden om iets te doen of na te laten, dan meldt hij dit aan de betreffende Arbitrage Adviseur, medewerker arbitrage of het bestuur van de NBB.

Is collegiaal t.o.v. andere scheidsrechters en officials, ook als toeschouwer van een wedstrijd. Is ook collegiaal in uitingen buiten de wedstrijden om richting spelers, coaches, bestuursleden, toeschouwers, etc. over collega officials en/of de NBB.

Is zich bewust van de risico's van matchfixing. Handelt voorzichtig en meldt eventuele signalen bij de betreffende Arbitrage Adviseur, medewerker arbitrage of het bestuur van de NBB.